

Cercetare clinică în gastroenterologia și nutriția pediatrică - De la gastritele copilului la obezitatea acestuia și elucidarea necunoscutului în pediatrie

Șef lucrări Dr. Meliț Lorena Elena

Profesia de medic reprezintă cel mai probabil una din cele mai provocatoare profesii atât prin prisma cunoștințelor medicale absolut vitale pentru rezultatul pacientului, cât și prin nevoia de a asigura în mod continuu nevoile fiecărui pacient și de a oferi o îngrijire centrată pe pacient independent de așteptările și trăsăturile specifice fiecărui pacient și a personalității acestuia.

Studierea gastritei determinată de *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) la vârsta pediatrică nu s-a încheiat pentru mine o dată cu cercetarea doctorală, ci am continuat să evaluez această infecție atât din punct de vedere epidemiologic, cât și din punct de vedere al manifestărilor la această vârstă și a rolului imunității înnăscute. Astfel, am dovedit că există variații extrem de importante ale acestei infecții în funcție de zona geografică. Mai mult, rolul microbiotei gastrice este incontestabil în dobândirea infecției și a leziunilor pe care aceasta le cauzează la nivelul mucoasei gastrice. Manifestările extraintestinale asociate cu *H. pylori* trebuie să ne conștientizeze permanent de riscul pe care această infecție îl provoacă pe termen lung. *H. pylori* are abilitatea de a declanșa un răspuns inflamator sistemic subclinic încă din perioada copilăriei, care de altfel pare să fie implicat în apariția manifestărilor extraintestinale din contextul acestei infecții. După cum am dovedit în cercetările menționate în teză, imunitatea înnăscută prin polimorfismele receptorilor de tip toll-like deține un rol dihotomic putând să favorizeze sau să limiteze această infecție. Diagnosticul adecvat și precoce al infecției cu *H. pylori* este esențial pentru eradicarea eficientă, iar probioticele asociate terapiei de eradicare standard pot crește rata de eradicare.

Obezitatea pediatrică reprezintă o adevărată pandemie globală, iar complicațiile multi-sistemică ale acesteia au un impact major atât asupra calității vieții copilului și familiei, cât și asupra duratei de viață deoarece ele pot asocia risc vital pe termen lung. Inflamația sistemică declanșată de țesutul adipos și implicit răspunsul imun implicat în acest proces nu mai reprezintă o enigmă la vârsta pediatrică, fapt dovedit de creșterea citokinelor proinflamatorii la copiii cu obezitate. Afectarea hepatică din cadrul obezității rămâne una din cele mai comune complicații care poate duce la transformarea grăsoasă a hepatocitelor cauzând hepatopatie steatozică non-alcoolică (NAFLD), de altfel cea mai frecventă hepatopatie cronică la pacienții pediatrici. Elucidarea mecanismelor care stau la baza apariției acestei patologii deține o importanță majoră în elaborarea unor strategii profilactice și terapeutice eficiente. Diagnosticul NAFLD și a fibrozei hepatice impune multiple provocări la copii, însă elastografia promite să fie o metodă non-invazivă, necostisitoare și relativ ușor de efectuat a cărei utilitate este dovedită în diagnosticarea afectării hepatice la copiii obezi.

Un alt domeniu de cercetare care mi-a captat atenția de la susținerea doctoratului până în prezent se referă la comunicarea medicală și rolul personalității studenților în profesia de medic și relația medic-pacient. Mai mult, există domenii sau situații medicale în care relația medic-pacient se extinde și medicul este de foarte multe ori nevoit să interacționeze cu familia sau aparținătorii acestuia cărora trebuie să le ofere informațiile necesare asigurându-se că informația a fost înțeleasă în mod corespunzător pentru a lua cele mai bune decizii în practică. Astfel, comunicarea cu pacientul și familia acestuia deține un rol major pentru a elimina potențialele bariere ce pot surveni în îndeplinirea cu succes a profesiei de medic și pentru a eficientiza procesul de îngrijiri oferite pacientului. Mai mult, personalitatea viitorilor medici deține este extrem de importantă în dezvoltarea unei relații armonioase medic-pacient sau medic-pacient-familie. Evaluarea personalității studenților este vitală atât pentru alegerea specialității medicale, cât și pentru rezultatul pacientului, fapt pe care l-am dovedit în cercetările pe această temă.

Pandemia COVID-19 a reprezentat o reală provocare pentru profesia de medic și ne-a determinat să înfruntăm dificultăți legate de diagnosticul și managementul unei patologii despre a cărei mecanism am avut multe de învățat și încă suntem departe de a fi elucidat toate aspectele. Cu toate că infecția SARS-CoV-2 determină forme ușoare la copii în majoritatea cazurilor, complicațiile acesteia pe termen lung nu sunt de neglijat. Sindromul inflamator sistemic declanșat de acest virus poate duce la mai multe complicații sistemică, printre care afectarea cardiacă este probabil cea mai importantă atât din punct de vedere al frecvenței, cât și al gravității. Interrelația dintre obezitate și infecția SARS-CoV-2 augmentează răspunsul imun și crește riscul de dezvoltare a acestui sindrom inflamator sistemic post-COVID. Tabloul clinic al infecției SARS-CoV-2 la populația pediatrică este mai variat decât în cazul adulților, iar manifestările gastrointestinale au o frecvență mai mare la această grupă de vârstă. Cu toate acestea, trebuie să conștientizăm că nu totul este COVID și să nu uităm și de alte patologii mai rare care pot mima această

infecție chiar și în era COVID. Testarea pacienților și diagnosticul cât mai corect și prompt al acestei infecții reprezintă piatra de temelie în limitarea transmiterii și în prevenirea complicațiilor ulterioare.

Multitudinea de cazuri rare precum sarcoidoza, formele atipice de boală Kawasaki, formele severe de intoxicație cu ciuperci, boala polichistică renală la vârsta de nou-născut sau accidentul vascular cerebral la sugar, pe care le-am diagnosticat și tratat în cei nouă ani din viața mea de pediatru, cu toate că aș putea spune că nu e o perioadă lungă, m-au făcut să iubesc și mai mult pediatria și să aștept cu drag și nerăbdare fiecare zi de muncă pentru a putea elucida misterele acestui puzzle numit pediatrie.